

ANAYASA HUKUKU
(İKTİSAT VE MALİYE BÖLÜMLERİ)
2014 – 2015 GÜZ DÖNEMİ ARASINAV
17 KASIM 2014 SAAT 09:00

A. ANLATIM SORUSU (10 puan)

Temsilde adalet – yönetimde istikrar kavramlarını kısaca açıklayınız. Bu konuda Türkiye’de mevcut durum nedir? Kısaca bilgi veriniz.

Temsilde adalet, partilerin seçimde aldıkları oy oranında veya buna en yakın biçimde parlamentoda milletvekiline sahip olabilmeleridir.

Yönetimde istikrar ise, parlamenter sistemde, kanunların kolay çıkması, parlamento kararlarının kolay alınması ve hükümetlerin kolay kurulabilmesi için parlamentoya en az sayıda partinin girmesini sağlamaktır. Küçük partilerin parlamentoya girmemesi için seçim barajı uygulamasına gidilir.

Türkiye’de seçim barajı %10’dur. Bu oran dünyadaki en büyük seçim barajı oranlarından biri olup; seçim sistemi temsilde adalete önem vermeyip, yönetimde istikrardan yanadır.

1/6

B. UYGULAMA SORUSU (15 puan)

KOCAELİ İLİ 2011 SEÇİMLERİ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
AKP	504.535 (1)	252.268 (2)	168.178 (4)	126.134 (5)	100.907 (8)	84.089 (9)	72.076 (11)	63.067	56.059	50.454	45.867
CHP	235.770 (3)	117.885 (6)	78.590 (10)	58.943	47.154	39.295	33.681	29.471	26.197	23.577	21.434
MHP	114.304 (7)	57.152	38.101	28.576	22.861	19.051	16.329	14.288	12.700	11.430	10.391
Bağımsız	22.153	11.077	7.384	5.538	4.431	3.692	3.165	2.769	2.461	2.215	2.014

Adalet ve Kalkınma Partisi	7
Cumhuriyet Halk Partisi	3
Milliyetçi Hareket Partisi	1

C. ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR (75 puan)

1 - Aşağıdakilerden hangisi normlar hiyerarşisinde daha aşağıdadır?

- a) Kanun
- b) Kanun hükmünde kararname
- c) Tüzük
- d) **Yönerge**
- e) Yönetmelik

2 - Bir anayasada “anayasanın değiştirilmesi” ile ilgili hükümler bulunması ya da bulunmaması, aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- a) Yazılı anayasa – yazısız anayasa
- b) **Katı anayasa – yumuşak anayasa**
- c) Çerçeve anayasa –kazüistik anayasa
- d) Şekli anayasa – maddi anayasa
- e) Kamuflej anayasa – sözde anayasa

3 - “Omnis potestas a Deo, per populum” sözü hangi egemenlik anlayışını ifade eder?

- a) Milli egemenlik
- b) Halk egemenliği
- c) Demokratik egemenlik
- d) Doğa üstü ilahi egemenlik
- e) **Providansiyel ilahi egemenlik**

4 - Aşağıdaki durumların hangisi gerçekleştiğinde her zaman yeni bir anayasa yapımı ile sonuçlanmayabilir?

- a) Devrim sonrası rejim değişikliği
- b) Savaş sonrası yeni bir devletin kurulması
- c) **Hükümet darbesi**
- d) Başka bir devletten ayrılarak yeni bir devletin kurulması
- e) Bir devletin sömürgeci bağımsızlığına kavuşması

5 - 1876 Kanun-i Esasi hangi anayasasının yapım yöntemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) **Monokratik yöntem – ferman**
- b) Monokratik yöntem – misak
- c) Demokratik yöntem – kurucu meclis
- d) Demokratik yöntem – kurucu referandum
- e) Demokratik yöntem – meşveret

6 - Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- a) Bir devletin cumhuriyet kabul edilebilmesi için devlet başkanının halk tarafından seçilmesi zorunludur
- b) Monarşiyi cumhuriyetten ayıran en önemli özellik, bu devletlerin anti-demokratik oluşlarıdır
- c) Monarşiler asla demokratik olamaz
- d) Bir devletin demokratik olabilmesi için cumhuriyet olması zorunludur
- e) **Cumhuriyetin en önemli özelliği, bir hanedana mensup olma zorunluluğu bulunmadan, halktan herhangi bir kimsenin devlet başkanı olabilmesidir**

7 - Günümüzde bir anayasanın yazılı olduğunu gösteren şey nedir?

- a) Yazılı olarak bir metinde toplanması
- b) Anayasa olarak kabul edilen metnin kitapçıklar halinde basılması
- c) Anayasa olarak kabul edilen metnin halkoyuyla kabul edilmesi
- d) **Anayasa olarak kabul edilen metnin devletin resmi gazetesinde ilan edilmesi**
- e) Anayasa olarak kabul edilen metnin halka kitapçık şeklinde dağıtılması

8 - Amerikan modeli anayasa yargısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Yaygın denetim söz konusudur
- b) Anayasaya aykırı kanun iptal edilmez, ihmal edilir
- c) **İptal davası açma yetkisi sadece Başkan'a tanınmıştır**
- d) Anayasa yargısı sadece tarafları bağlar
- e) Sadece itiraz yolu ile anayasa yargısı yapılmaktadır

3/6

9 - Hükümet darbeleri sonrası anayasa yapımı söz konusu olduğunda, cuntanın demokratik düzene geçildiğinde kendini kurtarmak amacıyla koyduğu maddelere ne ad verilir?

- a) Koruma garantisi
- b) **Çıkış garantisi**
- c) Olağanüstü hal garantisi
- d) Darbe koruması
- e) Olağanüstü hal koruması

10 - Türkiye'nin mevcut hükümet sistemini en iyi ifade eden tabir aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Başkanlık sistemi
- b) Yarı başkanlık sistemi
- c) Parlamenter sistem
- d) **Başkanlı parlamenter sistem**
- e) Parlamentolu başkanlık sistemi

11 - Federe devletle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Federe devletlerin uluslararası hukuk tüzel kişilikleri yoktur
- b) Federe devletler savaş ve barış yapamazlar
- c) Federe devletlerin kendi orduları yoktur
- d) **Federe devletlerin kendi yasama ve yargı organları yoktur**
- e) Federe devletlerin kendi para birimleri yoktur

12 - Aşağıdakilerden hangisi bir devlette anayasa yargısı olması için gerekli koşullardan değildir?

- a) Yazılı bir anayasanın varlığı
- b) Katı bir anayasanın varlığı
- c) **Kazüistik bir anayasanın varlığı**
- d) Normlar hiyerarşisinin varlığı
- e) Anayasanın üstünlüğü ilkesi

13 - Aşağıdakilerden hangisi temsili vekâlet ilkesiyle uyumsuz?

- a) Bütün milletin temsili
- b) **Temsilcilerin azli**
- c) Egemenliğin bölünmezliği
- d) Emredici vekâlet yasağı
- e) Milletvekili ödeneklerin genel bütçeden sağlanması

14 - “Prensip olarak sandıktan önde çıkan yönetecek olmakla birlikte, azlıkta kalanların da görüşlerinin alınması ve haklarının korunması gerekir” anlayışı hangi demokrasi modeline işaret eder?

- a) **Çoğulcu demokrasi**
- b) Militan demokrasi
- c) Çoğunlukçu demokrasi
- d) Katılımcı demokrasi
- e) Radikal demokrasi

4/6

15 - 1982 Anayasasında aşağıdaki mekanizmalardan hangisine yer verilmiştir?

- a) **Kurucu referandum**
- b) Teşrii referandum
- c) Halk teşebbüsü
- d) Halk vetosu
- e) Temsilcilerin azli

16 - Hükümet sistemleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Monarşik bir devlet ile başkanlık sistemi uyumsuz
- b) Cumhuriyet, kuvvetler ayrılığına dayanan tüm hükümet sistemleriyle uyumlu
- c) Monarşi ile kuvvetler ayrılığına dayanan sistemlerden sadece parlamenter sistem uyumlu
- d) Bakanlar kurulu olan bir sistemin başkanlık sistemi olma ihtimali yoktur
- e) **Kuvvetler ayrılığına dayanan sistemlerden sadece parlamenter sistemde bakanlar kurulu vardır**

17 - “Demokrasinin de kendini savunmaya hakkı vardır, bu sebeple demokrasiyi ortadan kaldıracak ifade ve örgütlenmelere yer yoktur” anlayışı hangi demokrasi modeline işaret eder?

- a) Çoğulcu demokrasi
- b) **Militan demokrasi**
- c) Çoğunlukçu demokrasi
- d) Katılımcı demokrasi
- e) Radikal demokrasi

18 - 1982 Anayasasına göre anayasa değişikliğiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) TBMM üye tam sayısının 3/5'nün altında oy alan anayasa değişikliği reddedilir
- b) TBMM üye tam sayısının 3/5'nün üzerinde oy alan anayasa değişikliği zorunlu referanduma gider
- c) TBMM üye tam sayısının 2/3'ün üzerinde oy alan anayasa değişikliği ihtiyari referanduma gidebilir
- d) TBMM üye tam sayısının 3/5'nün üzerinde oy alan anayasa değişikliğini Cumhurbaşkanı veto edebilir

e) **TBMM üye tam sayısının 2/3'ün üzerinde oy alan anayasa değişikliğini Cumhurbaşkanı veto edemez**

19 - "Sandıktan önde çıkan, diğer seçime kadar, tüm kararları alır" anlayışı hangi demokrasi modeline işaret eder?

- a) Çoğulcu demokrasi
- b) Militan demokrasi
- c) **Çoğunlukçu demokrasi**
- d) Katılımcı demokrasi
- e) Radikal demokrasi

20 - 1982 Anayasasında iptal davası açma yetkisi aşağıdakilerden hangisine tanınmamıştır?

- a) Cumhurbaşkanı
- b) İktidar partisi meclis grubu
- c) Ana muhalefet partisi meclis grubu
- d) **Muhalefet partisi meclis grupları**
- e) TBMM üye tamsayısının 1/5'i oranında milletvekili

21 - Görev suçu işleyen bir bakan veya başbakan hakkında bu suçla ilgili parlamentoda yapılan araştırmaya ne ad verilir?

- a) Soru
- b) Gensoru
- c) **Meclis soruşturması**
- d) Meclis araştırması
- e) Yüce Divan yargılaması

22 - Anayasa Mahkemesinin kararlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) **İptal kararı sadece davayı açanlar için sonuç doğurur, ancak benzer durumdakiler için emsal teşkil eder**
- b) Anayasa mahkemesi kararları geçmişe yürümez, ileriye yönelik etki doğurur
- c) Anayasa Mahkemesi davaya konu kanunu anayasaya uygun bulmuşsa red kararı verir
- d) İptal kararından önce kanuna göre yapılmış işlemler geçerlidir
- e) İptal kararından kanunun muhatabı herkes etkilenir

23 - Belli sayıda seçmenin imzasıyla teklif edilen bir kanunun parlamento tarafından görüşülmesinin zorunlu olmasına ne ad verilir?

- a) Teşrii referandum
- b) Kurucu referandum
- c) **Halk teşebbüsü**
- d) Halk vetosu
- e) Temsilcilerin azli

24 - Yürütme gücünü kullanan bir bakanlar kurulu ve başbakan olduğu halde asıl icra makamının cumhurbaşkanı olduğu sistemin adı nedir?

- a) Başkanlık sistemi
- b) **Yarı başkanlık sistemi**
- c) Başkanlı parlamenter sistem
- d) Parlamentolu başkanlık sistemi
- e) Parlamenter sistem

25 - Türkiye’de parlamento aşağıdaki yılların hangisinde çift meclislidir?

- a) 1925
- b) 1945
- c) 1955
- d) **1975**
- e) 1985

6/6

Dr. Veysel DİNLER
Öğretim Üyesi

+90 364 2257700-1457
veyseldinler@hitit.edu.tr
<http://web.hitit.edu.tr/veyseldinler>
www.veyseldinler.com

Hitit Üniversitesi
İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
TOKİ Yerleşkesi 19040
Çorum/TURKEY

Posta: PK.45 Çorum/TR